

รายการ : หนึ่งสัปดาห์กับ สนช.

ตอน : สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดย : นางสาวกรรณิกา พัศระ วิทยาการชำนาญพิเศษ

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้ไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม และการทำไม้ในที่ดินดังกล่าว ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งแก้ไขบทนิยามคำว่า “ทำไม้” ให้สอดคล้องกัน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕) และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และยกเลิกมาตรา ๑๔ ทวิ)

(๒) กำหนดมาตรการรับรองไม้เพื่อประโยชน์ในการจำแนกแหล่งที่มาของไม้ และเพื่อการค้าหรือการส่งออกป็นอกราชอาณาจักร (เพิ่มส่วนที่ ๒/๑ การรับรองไม้ มาตรา ๑๘/๑ มาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ ของหมวด ๑ การทำไม้และการเก็บหาของป่า)

(๓) กำหนดเพิ่มลักษณะของไม้ที่มีไว้ในครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายในสถานที่ที่ได้รับอนุญาต (เพิ่มมาตรา ๕๑ (๖))

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการกำหนดให้ไม้ที่มีค่าทางเศรษฐกิจที่ขึ้นในที่ดินประเภทอื่นที่ไม่ใช่ป่า เป็นไม้หวงห้าม จึงทำให้การทำไม้และการเคลื่อนย้ายไม้ในที่ดินดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้มาตรการควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ดังนั้น เพื่อให้การทำไม้และการเคลื่อนย้ายไม้นั้นเป็นไปได้โดยสะดวกไม่เกิดภาระแก่ประชาชน ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมไม้และการบริหารจัดการด้านการป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เพื่อกำหนดให้ไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม รวมทั้งกำหนดเพิ่มหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองไม้เพื่อประโยชน์ในการจำแนกแหล่งที่มาของไม้ซึ่งเป็นมาตรการในการป้องกันการนำไม้ที่ลักลอบทำ

ออกจากป่ามาสวมสิทธิว่าเป็นไม้ที่ทำออกจากที่ดินดังกล่าว และเพื่อการค้าหรือการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามของคำว่า “ทำไม้” หมายความว่า ตัด ฟัน กาน โคน ลิด เลื่อย ผ่า ถาก ทอน ขุด ชักลากไม้ในป่า หรือนำไม้ออกจากป่าด้วยประการใด ๆ เพื่อให้กระชับและชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. กำหนดให้ไม้ชนิดใดที่ขึ้นในป่าจะเป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่เป็นไม้หวงห้าม หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม

๓. เพื่อประโยชน์ในการจำแนกแหล่งที่มาของไม้ เจ้าของไม้หรือผู้ปลูกไม้หรือทายาทที่ได้รับสิทธิในไม้และที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์จะแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอหนังสือรับรองไม้ก็ได้ โดยให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และหากผู้ใดประสงค์จะขอหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ เพื่อการค้าหรือการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และเสียค่าใช้จ่ายในการออกหนังสือรับรองตามที่กรมป่าไม้กำหนด

๔. ผู้ใดนำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้ามเข้าเขตด่านป่าไม้ ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่เป็นการนำไปเพื่อใช้สอยส่วนตัวภายในเขตท้องที่จังหวัดที่ทำไม้นั้น หรือเป็นการนำไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง เข้าเขตด่านป่าไม้ใช้สอยส่วนตัวไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

๕. บรรดาไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเม้ง ไม้พยุงเกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยุง ไม้ชิง ไม้กระชิก ไม้กระชิก ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเม่า และไม้เก็ดเขาควาย ที่ขึ้นในป่า ให้เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จนกว่าจะได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ผลการพิจารณา

ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาและตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมาจำนวน ๑๕ คนเพื่อพิจารณา โดยกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๔๕ วัน ต่อมาในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ได้ลงมติขยายเวลาปฏิบัติงาน ออกไปอีก ๑๕ วัน

ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ (เป็นพิเศษ) วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภแล้วเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ฉะนั้น จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป
